

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра ортопедичної стоматології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

01 вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА З ДИСЦИПЛІНИ

ВИКОРИСТАННЯ ЕСТЕТИЧНИХ ПІДХОДІВ В ПЛАНУВАННІ

ОРТОПЕДИЧНИХ ВТРУЧАНЬ

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 221 «Стоматологія»

Освітньо-професійна програма: Стоматологія

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Стоматологія» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальністі 221 «Стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вчену Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 27 червня 2024 року).

Розробники:

Завідувач кафедри ортопедичної стоматології д.мед.н., професор Рожко П.Д., доцент, к.мед.н. Шахновський І.В., асистент Чередниченко А.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри ортопедичної стоматології

Протокол № 1 від « 26 ». серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

Павло РОЖКО

Погоджено із гарантом ОПП

Анатолій ГУЛЮК

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з стоматологічних дисциплін ОНМедУ .

Протокол № 1 від « 30 ». серпня 2024 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з стоматологічних дисциплін ОНМедУ

Володимир КРИКЛЯС

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

стоматології та ортопедичні

Протокол № 1 від « 09 » 09 2024 р.

Завідувач кафедри

(підпись)

Володимир Терехівський

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № від « » 20 р.

Завідувач кафедри

(підпись)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість: Кредитів: 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	<i>Денна форма навчання Вибіркова дисципліна</i>
Годин: 90	Спеціальність 221 «Стоматологія»	<i>Рік підготовки: 5</i>
Змістових модулів: 1	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	<i>Семестр IX-X Лекції (0 год.) Семінарські (0 год.) Практичні (30 год.) Лабораторні (0 год.) Самостійна робота (60 год.) у т. ч. індивідуальні завдання (0 год.) Форма підсумкового контролю - залік</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни — компетентності, програмні результати навчання

Мета викладання курсу за вибором «Використання естетичних підходів в плануванні ортопедичних втручань» є досягнення цілей дисципліни «Ортопедична стоматологія», що встановлюються на основі ОПП підготовки лікаря за спеціальністю «Стоматологія» відповідно до блоку її змістових модулів та є основою для побудови змісту даного курсу за вибором. Опис цілей сформульовано через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей до змістового модулю сформульовані конкретні цілі у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни.

Завдання: вивчення курсу за вибором «Використання естетичних підходів в плануванні ортопедичних втручань» є: навчити здобувачів вищої освіти проводити обстеження пацієнтів в клінічному кабінеті з використанням стоматологічного обладнання та інструментарію; навчити здобувачів аналізувати діагностичні моделі пацієнтів з різними видами патології зубошлепенного апарату; на основі клінічного мислення вибирати методи відновлення дефектів зубів та зубних рядів; навчити здобувачів виконувати практичні навички під час клінічного прийому пацієнтів з різними дефектами зубошлепенного апарату; навчити здобувачів вирішувати ситуаційні задачі, що мають клінічне спрямування.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі і проблеми в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія», у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог

Загальних (ЗК):

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК11. Здатність працювати в команді.

Спеціальних (СК):

СК1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.

СК2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

СК5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.

СК9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицової ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).

ПРН 3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за переліком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицової області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН 4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрутованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

ПРН 8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрутованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- історію виникнення, розвитку та сучасний стан стоматологічної науки;
- етіологію, патогенез, класифікацію, клінічні прояви, сучасні стандарти діагностики, диференціальну діагностику, лікування, невідкладну допомогу, профілактику, прогноз при стоматологічних захворюваннях та їх ускладненнях;
- сучасні досягнення за напрямком наукового дослідження.

Вміти:

- Проводити новітні методи лікування в стоматології;
- Проводити аналіз стоматологічної інформації у сучасних довідниках, наукових та фахових періодичних виданнях;
- Проводити дослідження відповідно обраним методам;

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема № 1.Анатомо-фізіологічні основи естетики. Використання елементів естетики при виготовленні ортопедичних конструкцій.Щелепно-лицьова ділянка. Жувальний апарат та зубо-щелепна система. Тіло людини й золотий перетин. Пропорції обличчя.

Анатомо-фізіологічні основи естетики. Використання елементів естетики при виготовленні ортопедичних конструкцій.Щелепно-лицьова ділянка. Жувальний апарат та зубо-щелепна система. Тіло людини й золотий перетин. Пропорції обличчя

Тема № 2. Клінічне обстеження пацієнтів з дефектами зубів і зубних рядів. Спеціальні методи обстеження. Складання плану естетичного лікування. Особливості підготовки порожнини рота до протезування залежно від вибору конструкції протеза.

Клінічне обстеження пацієнтів з дефектами зубів і зубних рядів. Спеціальні методи обстеження. Складання плану естетичного лікування. Особливості підготовки порожнини рота до протезування залежно від вибору конструкції протеза.

Тема № 3..Планування металокерамічних та суцільно-керамічних реставрацій з урахуванням анатомо-фізіологічних особливостей пацієнта. Планування і виготовлення

високо естетичних незнімних конструкцій.

Планування металокерамічних та суцільно-керамічних реставрацій з урахуванням анатомо-фізіологічних особливостей пацієнта. Планування і виготовлення високо естетичних незнімних конструкцій.

Тема № 4.Планування часткових знімних пластинкових протезів та високо естетичних бюгельних протезів з урахуванням анатомічних утворень порожнини рота та обличчя.

Планування часткових знімних пластинкових протезів та високо естетичних бюгельних протезів з урахуванням анатомічних утворень порожнини рота та обличчя.

Тема № 5.Фактори, яки впливають на планування кольору ортопедичної конструкції.
Виготовлення високо естетичних конструкцій з урахуванням вікової групи. Залік.

Фактори, яки впливають на планування кольору ортопедичної конструкції. Виготовлення високо естетичних конструкцій з урахуванням вікової групи. Залік.

4. Структуранавчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин		
	Усього	у тому числі	
		Практичні	СРЗ
Тема № 1.Анатомо-фізіологічні основи естетики. Використання елементів естетики при виготовленні ортопедичних конструкцій.Щелепно-лицьова ділянка. Жувальний апарат та зубо-щелепна система. Тіло людини й золотий перетин. Пропорції обличчя.	18	6	12
Тема № 2.Клінічне обстеження пацієнтів з дефектами зубів і зубних рядів. Спеціальні методи обстеження. Складання плану естетичного лікування. Особливості підготовки порожнини рота до протезування залежно від вибору конструкції протеза.	18	6	12
Тема № 3..Планування металокерамічних та суцільно-керамічних реставрацій з урахуванням анатомо-фізіологічних особливостей пацієнта. Планування і виготовлення високо естетичних незнімних конструкцій.	18	6	12
Тема № 4.Планування часткових знімних пластинкових протезів та високо естетичних бюгельних протезів з урахуванням анатомічних утворень порожнини рота та обличчя.	18	6	12
Тема № 5. Фактори, яки впливають на планування кольору ортопедичної конструкції. Виготовлення високо естетичних конструкцій з урахуванням вікової групи. Залік.	18	6	12
Усього годин	90	30	60

5. Теми лекційних/семінарських/практичних/лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять

Лекційні заняття не передбачені

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені

5.3. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Сучасне клінічне обстеження пацієнтів з дефектами зубів і зубних рядів.	6

	Інноваційні спеціальні методи обстеження. Складання плану лікування. Інноваційні особливості підготовки ротової порожнини до протезування суцільнолитими протезами.	
2.	Інноваційні основні і допоміжні матеріали для виготовлення суцільнолитих протезів. Вибір сплавів металів для металокерамічних реставрацій. Сучасна технологія літва суцільнолитих реставрацій. Інноваційні керамічні матеріали. З'єднання керамічного облицювання з металевим каркасом протезу.	6
3.	Відновлення зубів інноваційними суцільнолитими конструкціями, після ендодонтичного лікування. Інноваційні інструменти для препарування. Сучасні методики препарування під суцільнолиті конструкції. Зони безпеки препарування вітальних зубів.	6
4.	Особливості протезування часткової вторинної адентії сучасними металокерамічними мостоподібними протезами. Протезування металокерамічними конструкціями з опорою на імплантатах.	6
5.	Естетика металокерамічних реставрацій. Вибір кольору майбутньої реставрації. Помилки та їх ускладнення при суцільнолитому незнімному протезуванні. Методи усунення помилок при суцільнолитому незнімному протезуванні. Залік.	6
Разом		30

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка до практичних занять. Тема № 1. Анатомо-фізіологічні основи естетики. Використання елементів естетики при виготовленні ортопедичних конструкцій. Щелепно-лицьова ділянка. Жувальний апарат та зубо-щелепна система. Тіло людини й золотий перетин. Пропорції обличчя.	12
2.	Підготовка до практичних занять. Тема № 2. Клінічне обстеження пацієнтів з дефектами зубів і зубних рядів. Спеціальні методи обстеження. Складання плану естетичного лікування. Особливості підготовки порожнини рота до протезування залежно від вибору конструкції протеза.	12
3.	Підготовка до практичних занять. Тема № 3..Планування металокерамічних та суцільно-керамічних реставрацій з урахуванням анатомо-фізіологічних особливостей пацієнта. Планування і виготовлення високо естетичних незнімних конструкцій.	12
4.	Підготовка до практичних занять. Тема № 4.Планування часткових знімних пластинкових протезів та високо естетичних бюгельних протезів з урахуванням анатомічних утворень порожнини рота та обличчя.	12
5.	Підготовка до практичних занять. Тема № 5. Фактори, які впливають на планування кольору ортопедичної конструкції. Виготовлення високо естетичних конструкцій з урахуванням вікової групи. Залік.	12
Разом		60

7. Методи навчання

Практичні заняття: проведення контролю знань, умінь і навичок здобувачів, постановка загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю здобувачів, виконання завдань з їх обговоренням.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т. ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: оцінювання активності здобувачів у бесіді, дискусії; уміння формулювати і відстоювати свою позицію.

Підсумковий контроль: залік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті : усне опитування, оцінювання доповідей та уміння формулювати і відстоювати свою позицію, оцінювання активності на занятті, оцінювання виконання практичних навичок.

Критерії оцінювання на практичному занятті за національною шкалою:

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
Добре «4»	Здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок.
Задовільно «3»	Здобувач загалом опанував теоретичні знання навчальної теми, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, путає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю, припускається помилок при виконанні практичних навичок
Незадовільно «2»	Здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибалльною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Отриманий середній бал за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертується з традиційної чотирибалльної шкали у бали за 200-балльною шкалою, як наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Традиційна чотирибалльна шкала	Багатобальна 200-балльна шкала
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184

Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальнашкала (200-бальна шкала)характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, досягнення здобувачів оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS. Подальше ранжування за рейтинговою шкалою ECTS дозволяє оцінити досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів.

Шкала ECTS є відносно-порівняльною рейтинговою, яка встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Оцінка «A» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «B» – оцінці «добре» тощо. При конвертації з багатобальнюю шкали межі оцінок «A», «B», «C», «D», «E» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі заняття з дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

Здобувачі, які навчаються на одному курсі (однієї спеціальності), на підставі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

10. Методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Силабус
- Методичні розробки до практичних занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи

11. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Анатомо-фізіологічні основи естетики.
2. Основи естетичного аналізу.
3. Мімічна та жувальна мускулатура, як фактори естетичного формування.
4. Використання елементів естетики при виготовленні ортопедичних конструкцій.
5. Складові жувального апарату та зубо-щелепної системи.
6. Взаємозв'язок жувального апарату та зубо-щелепної системи.
7. Клінічне обстеження пацієнтів з дефектами зубів і зубних рядів.
8. Спеціальні методи обстеження.
9. Сучасне клінічне обстеження пацієнтів з дефектами зубів і зубних рядів.
10. Інноваційні спеціальні методи обстеження.
11. Складання плану естетичного лікування.
12. Інноваційні матеріали для виготовлення сучасних незнімних.
13. Інноваційні матеріали для виготовлення часткових і бюгельних.
14. Інноваційні матеріали для виготовлення повних знімних протезів.

15. Особливості підготовки порожнини рота до протезування залежно від вибору конструкції протеза.
16. Планування металокерамічних з урахуванням анатомо-фізіологічних особливостей пацієнта.
17. Планування металокерамічних суцільнокерамічних реставрацій з урахуванням анатомо-фізіологічних особливостей пацієнта.
18. Вибір сплавів металів для металокерамічних реставрацій.
19. Сучасна технологія літва суцільнолитих реставрацій.
20. Інноваційні керамічні матеріали
21. Планування і виготовлення вінірів.
22. Методи виготовлення вінірів.
23. Методики виготовлення суцільно керамічних реставрацій.
24. Планування часткових знімних протезів з урахуванням анатомічних утворень порожнини рота та обличчя.
25. Планування і виготовлення високоестетичних бюгельних протезів.
26. Показання до виготовлення високоестетичних бюгельних протезів.
27. Методи виготовлення високоестетичних бюгельних протезів.
28. Фактори, які впливають на планування кольору ортопедичної конструкції.
29. Естетичні проблеми різних вікових групах.
30. Колір та оптичні параметри зуба.
31. Фактори впливу на відновлення колірної гами.
32. Помилки та їх ускладнення при суцільнолитому незнімному протезуванні.
33. Методи усунення помилок при суцільнолитому незнімному протезуванні.
34. Помилки та їх ускладнення при знімному протезуванні.
35. Методи усунення помилок при знімному протезуванні.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Естетичні акценти стоматології: посібник / М. Я. Нідзельський, Є. Г. Шиян, Г. М. Давиденко. – Вінниця : Нова книга, 2016.-208с.: іл

Додаткова:

1. Нідзельський М. Я. Ортопедична стоматологія для лікарів-інтернів: навчальний посібник / М. Я. Нідзельський, Г. М. Давиденко, В. В. Кузнецов. – П.: ФОП Болотін А. В., 2016. – 216с.
2. Orthopaedic dentistry [Text] : lecture course: lecture training text-book for IV-V academic years students of stomatological faculty with English language form of study / V. M. Dvornyk, V. M. Novikov, G. M. Kuz [et al.]; under the gen. editorship of V. M. Novikov, V. M. Dvornyk, 2023. - 203 p.
3. Ортопедична стоматологія [Текст] : підруч. для студентів, лікарів-інтернів, магістрів, резидентів стоматол. ф-тів мед. закл. вищ. освіти та стоматологів-практиків, наук. співробітників, які працюють у галузі стоматології / М. М. Рожко, В. П. Неспрядько, І. В. Палайчук [та ін.] ; за ред. : М. М. Рожко, В. П. Неспрядько, 2020. - 720 с.

13. Електронні інформаційні ресурси

14. Державний Експертний Центр МОЗ України <http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/>
15. Електронна бібліотека ОНМедУ <https://library.odmu.edu.ua/catalog/>
16. Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>
17. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuu.gov.ua/>

1.